

משפטים למבחן בחשבון אינפיניטסימלי II

דביר חדד

☺ תודה רבה לנועה רובין על הסיכומים במהלך השנה ☺

א. **משפט:** פונקציה רציפה בקטע סגור הינה אינטגרבילית

הוכחה: נוכיח כי כל פונקציה רציפה בקטע סגור היא אינטגרבילית. לפי המשפט הראשון של וורשטרס $f(x)$ רציפה ולכן חסומה בקטע $[a, b]$. ולכן התנאי הראשון בשביל רימן מתקיים.

יהי $\varepsilon > 0$, $f(x)$ רציפה במ"ש בקטע $[a, b]$. זאת אומרת קיים $\delta > 0$ כך שלכל $x, y \in [a, b]$ אם $|x - y| < \delta$ אזי $|f(x) - f(y)| < \frac{\varepsilon}{b-a}$. אנו טוענים כי δ זה עובד לתנאי השני של קריטריון רימן.

אכן, תהי חלוקה T כך ש $\lambda(T) < \delta$. הקטע $[x_{i-1}, x_i]$ הינו סגור והפונקציה רציפה בו.

לכן, לפי וורשטרס השני קיימות נקודות מינימום ומקסימום שמקיימות $f(y_i) = \inf\{f(x), x \in \Delta x_i\} = m_i$ וגם $f(z_i) = \sup\{f(x), x \in \Delta x_i\} = M_i$

לכן $\omega_i = M_i - m_i$.

אבל שתי הנקודות y_i, z_i נמצאות באותו תת קטע של T לכן בהכרח $|z_i - y_i| \leq \Delta x_i \leq \lambda(T) < \delta$

ולכן $|f(z_i) - f(y_i)| < \frac{\varepsilon}{b-a}$ ופרט $\omega_i < \frac{\varepsilon}{b-a}$.

לכן $\varepsilon = \frac{\varepsilon}{b-a} (b-a) = \frac{\varepsilon}{b-a} \sum_{i=1}^n \Delta x_i = \sum_{i=1}^n \frac{\varepsilon}{b-a} \Delta x_i \leq \sum_{i=1}^n \omega_i \Delta x_i$. זהו התנאי השני, הוא מתקיים, ולכן $f(x)$

אינטגרבילית. מ.ש.ל. ■

ב. **משפט:** פונקציה מונוטונית בקטע סגור הינה אינטגרבילית

הוכחה: נניח כי הפונקציה שלנו היא עולה, עבור יורדות ההוכחה דומה. בעצם מראים כי קריטריון רימן מתקיים.

הפונקציה מונוטונית, לכן עבור $x \in [a, b]$ מתקיים $f(a) \leq f(x) \leq f(b)$. בפרט, $f(x)$ חסומה, והקריטריון הראשון מתקיים.

כעת, יהי $\varepsilon > 0$. אם $f(a) = f(b)$ אז הפונקציה היא קבועה, והוכחנו בעבר כי פונקציה קבועה היא אינטגרבילית. נניח כי

$f(a) < f(b)$ אינה קבועה, ז"א $f(a) < f(b)$.

נגדיר $\delta = \frac{\varepsilon}{f(b) - f(a)} > 0$ ונבדוק אם הוא עובד לתנאי השני של הקריטריון של רימן. תהי חלוקה T כך ש $\lambda(T) < \delta$.

$T: a = x_0 < x_1 < x_2 < \dots < x_n = b$ לכל קטע $[x_{i-1}, x_i]$ אם $x \in [x_{i-1}, x_i]$ אזי $f(x_{i-1}) \leq f(x) \leq f(x_i)$

וגם יוצא כי $m_i = \inf\{f(x), x \in \Delta x_i\} = f(x_{i-1})$

וגם $M_i = \sup\{f(x), x \in \Delta x_i\} = f(x_i)$ כי היא מונוטונית עולה.

קיבלנו $\omega_i = M_i - m_i = f(x_i) - f(x_{i-1})$.

$\sum_{i=1}^n \omega_i \Delta x_i \stackrel{\Delta x_i \leq \lambda(T) < \delta}{\approx} \sum_{i=1}^n \delta (f(x_i) - f(x_{i-1})) = \delta \sum_{i=1}^n (f(x_i) - f(x_{i-1})) = \delta (f(b) - f(a)) = \varepsilon$
 לכן ז"א, לכל $\varepsilon > 0$ מצאנו $\delta > 0$ כך שלכל T עם $\lambda(T) < \delta$ מתקיים התנאי השני של רימן $\sum_{i=1}^n \omega_i \Delta x_i < \varepsilon$. ומכאן ש- $f(x)$ אינטגרבילית. מ.ש.ל. ■

משפט: פונקציה היא אינטגרבילית בקטע סגור אם ורק אם בכל אפסילון והתחתון הינו פחות מאפסילון. סכומי דרבו העליון והתחתון הינו פחות מאפסילון.

תהי $f(x)$ פונקציה שמוגדרת בקטע $[a, b]$ ואינטגרבילית בקטע זה או"א היא מקיימת את שני התנאים הבאים:

1. $f(x)$ חסומה בקטע $[a, b]$.

2. לכל $\varepsilon > 0$ קיים $\delta > 0$ כך שלכל חלוקה T שמקיימת $\lambda(T) < \delta$ מתקיים $\varepsilon > \bar{S}(T) - \underline{S}(T) = \sum_{i=1}^n \omega_i \Delta x_i$.

הוכחה:

$\Leftarrow$: נניח כי $f(x)$ אינטגרבילית. לפי משפט, היא חסומה. ולכן התנאי הראשון מתקיים. בגלל שהפונקציה אינטגרבילית

$$\int_a^b f(x) dx = I = \bar{I} = \underline{I}$$

יהי $\varepsilon > 0$, לפי דרבו אנו יודעים שקיים $\delta > 0$ כך שלכל חלוקה T עם פרמטר $\lambda(T) < \delta$ מתקיים $\underline{S}(T) < I - \frac{\varepsilon}{2}$ וגם $\bar{S}(T) < I + \frac{\varepsilon}{2}$ ולכן $\bar{S}(T) - \underline{S}(T) < \varepsilon$. זהו בדיוק התנאי השני. נעבור להוכחת הכיוון השני.

$\Rightarrow$: נניח כי שני התנאים שכתבנו מתקיימים. לפי תנאי א' $f(x)$ חסומה, ולכן $\bar{I}, \underline{I}$ מוגדרים. לפי משפט, כדי להוכיח ש- $f(x)$ אינטגרבילית מספיק להוכיח כי $\bar{I} = \underline{I}$. לפי תנאי ב', מתקיים כי לכל $\varepsilon > 0$ קיים $\delta > 0$ כך שלכל חלוקה T שמקיימת $\lambda(T) < \delta$ מתקיים $\bar{S}(T) - \underline{S}(T) < \varepsilon$. בנוסף ידוע כי לכל חלוקה T מתקיים $\bar{S}(T) \geq \bar{I} \geq \underline{I} \geq \underline{S}(T)$. מכאן ש- $\varepsilon > \bar{S}(T) - \underline{S}(T) < \bar{I} - \underline{I} \leq \bar{S}(T) - \underline{S}(T) < \varepsilon$, לכן $\bar{I} = \underline{I}$ ולכן $f(x)$ אינטגרבילית. מ.ש.ל. ■

משפט: כאשר מעדנים את החלוקה, הסכום העליון אינו גדול.

$$\bar{S}(T') \leq \bar{S}(T)$$

הוכחה: ראשית, אם $T = T'$ ברור שהסכומים העליונים שווים וסיימו.

נניח כי $T' \neq T$. מקבלים את החלוקה החדשה ע"י הוספת מספר סופי של נקודות. באינדוקציה, מספיק להוכיח את הטענה במקרה בו החלוקה החדשה מתקבלת מ- T ע"י הוספת נקודה אחת.

לכן, בלי הגבלת הכלליות T' מתקבלת מ- T ע"י זה שחילקנו את Δx_k לשניים (הוספנו נקודה C בין x_{k-1} ו- x_k).

$$\begin{aligned}
 M_i &= \sup\{f(x), x \in \Delta x_i\} & m_i &= \inf\{f(x), x \in \Delta x_i\} \\
 M'_k &= \sup\{f(x), x \in [x_{k-1}, C]\} & m'_k &= \inf\{f(x), x \in [x_{k-1}, C]\} \\
 M''_k &= \sup\{f(x), x \in [C, x_k]\} & m''_k &= \inf\{f(x), x \in [C, x_k]\}
 \end{aligned}$$

$$\bar{S}(T') = M_1 \Delta x_1 + \dots + M'_k (C - x_{k-1}) + M''_k (x_k - C) + M_n \Delta x_n \quad \text{ואז} \quad \bar{S}(T) = M_1 \Delta x_1 + \dots + M_n \Delta x_n$$

ולכן $\bar{S}(T') - \bar{S}(T) \leq \underbrace{M'_k (C - x_{k-1}) + M''_k (x_k - C)}_{0 \leq} - M_k \Delta x_k \leq M_k (C - x_{k-1}) + M_k (x_k - C) - M_k \Delta x_k$

קיבלנו כי $\bar{S}(T') - \bar{S}(T) \leq 0$, ולכן $\bar{S}(T') \leq \bar{S}(T)$ וז"א שהעדנה של חלוקה לא מגדילה את $\bar{S}(T)$. מ.ש.ל. ■

ה. משפט: מבחן האינטגרלי להתכנסות.

תהי פונקציה $f(x)$ חיובית שהיא מונוטונית לא עולה בקטע $[a, \infty)$ (ואז בפרט היא אינטגרבילית ב $[a, b]$ ולכן ניתן לשאול לגבי ההתכנסות של $\int_a^b f(x) dx$. אזי $\int_a^\infty f(x) dx$ מתכנס אם ורק אם הטור $\sum_{n=0}^\infty f(a+n)$ מתכנס.

הוכחה:

$\Leftarrow$: נגדיר שתי פונקציות מדרגות. לכל $n \in \mathbb{N}$ נגדיר

$$g(x) = f(a+n): a+n \leq x < a+n+1$$

$$h(x) = f(a+n+1): a+n \leq x < a+n+1$$

מנוטונית f .

$$F(b) = \int_a^b f(x) dx$$

ולא עולה, לכן $f(a+n+1) \leq f(x) \leq f(a+n)$ ולכן $h(x) \leq f(x) \leq g(x)$. נגדיר $G(b) = \int_a^b g(x) dx$. ידוע

$$H(b) = \int_a^b h(x) dx$$

כי f, g, h אי שליליות, ולכן F, G, H מונוטונית לא יורדות. לכן כל אחד מהאינטגרלים מתכנס כאשר הגבול העליון b שואף לאינסוף אם הפונקציה המתאימה חסומה.

לפי ההנחה $\int_a^\infty f(x) dx$ מתכנס, ולכן לפי מבחן ההשוואה גם $\int_a^\infty h(x) dx$ מתכנס ולכן $H(b)$ חסומה מלעיל ולכן

$$H(a+n) = \int_a^{a+n} h(x) dx = \sum_{i=0}^{n-1} \int_{a+i}^{a+i+1} h(x) dx = \text{אבל } \{H(a+n)\}_{n=0}^\infty \text{ חסומה מלעיל.}$$

$\sum_{i=1}^n f(a+i)$ לכן סדרת הסכי"ח של $\sum_{i=0}^{n-1} \int_{a+i}^{a+i+1} f(a+i+1) dx = \sum_{i=0}^{n-1} f(a+i+1) = \sum_{i=1}^n f(a+i)$ חסומה ולכן הוא מתכנס. לכן גם הטור $\sum_{n=0}^\infty f(a+n)$ מתכנס.

$\Rightarrow$: נניח כי הטור $\sum_{n=0}^\infty f(a+n)$ מתכנס. לכן סדרת הסכומים החלקיים שלו מתכנסת, ובפרט היא חסומה מלעיל. לכן, הסדרה $\{\sum_{i=0}^{n-1} f(a+i)\}_{n=1}^\infty$ חסומה מלעיל.

נגדיר $\int_{a+1}^{a+i+1} g(x) dx = f(a+i)$ ו $\int_a^{a+k} g(x) dx = G(a+n)$. $\sum_{i=0}^{n-1} f(a+i) = \sum_{i=0}^{n-1} \int_{a+i}^{a+i+1} g(x) dx = \int_a^{a+k} g(x) dx = G(a+n)$ לכן $\{G(a+n)\}_{n=0}^\infty$ סדרה חסומה מליל. יהי M חסם עליון שלה.

לכל x ממשי קיים n טבעי כך ש $x \leq a+n$. לכן $G(x) \leq G(a+n) \leq M$ לכן $G(x)$ חסומה ולכן האינטגרל שלה

מתכנס. אבל לכל x ממשי ידוע שמתקיים $0 \leq f(x) \leq g(x)$. עי"פ המבחן ההשוואה, גם $f(x)$ מתכנס. מ.ש.ל. ■

1. משפט: מבחן דיריכלה להתכנסות אינטגרלים לא אמיתיים מן הסוג הראשון

יהי $a \in \mathbb{R}$ כך ש $g(x)$ אינטגרבילית ב $[a, b]$ לכל $b > a$. נניח כי קיים L ממשי כך ש $|\int_a^b g(x) dx| \leq L$. נניח גם כי $f(x)$

יורדת וכי $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$ אז $\int_a^b g(x)f(x) dx$ מתכנס.

הוכחה:

יהי $\varepsilon > 0$. כיוון שנתון כי $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$ קיים n_0 כך שלכל $x \geq n_0$ מתקיים $|f(x)| < \frac{\varepsilon}{4L}$

מצד שני, לכל $a < b_1 + b_2$ מתקיים:

$$\left| \int_{b_2}^{b_1} g(x) dx \right| = \left| \int_a^{b_2} g(x) dx - \int_a^{b_1} g(x) dx \right| \leq \left| \int_a^{b_2} g(x) dx \right| + \left| \int_a^{b_1} g(x) dx \right| \leq 2L$$

$$\left| \int_{b_2}^{b_1} g(x)f(x) dx \right| \stackrel{\text{עבור } b_1 \leq c \leq b_2}{\cong} \left| f(b_1) \int_{b_1}^c g(x) dx + f(b_2) \int_c^{b_2} g(x) dx \right|$$

לכן מתקיים

$$\leq |f(b_1)| \left| \int_{b_2}^{b_1} g(x) dx \right| + |f(b_1)| \left| \int_{b_2}^{b_1} g(x) dx \right| < \frac{\varepsilon}{4L} 2L + \frac{\varepsilon}{4L} 2L = \varepsilon$$

מתכנס. מ.ש.ל. ■

ז. משפט: מבחן M של ווירשטראס.

יהי $\sum_{k=0}^{\infty} u_k(x)$ טור של פונקציות מוגדרות בקטע I. נניח שלכל $k \geq 0$ קיים קבוע $a_k \geq 0$ כך שלכל $x \in I$ מתקיים $|u_k(x)| \leq a_k$. אם הטור $\sum_{k=0}^{\infty} a_k$ (של מספרים) מתכנס, אזי הטור $\sum_{k=0}^{\infty} u_k(x)$ מתכנס במידה שווה.

הוכחה: נבדוק את קריטריון קושי עבור הטור של הפונקציות. יהי $\varepsilon > 0$, ע"פ קריטריון קושי עבור טורי מספרים קיין

N כל שכל $n \geq N$ ולכל $p \geq 0$ מתקיים $\sum_{k=n}^{n+p} a_k < \varepsilon$. בפרט, לכל $x_0 \in I$ ולכל $n \geq N$ ולכל $p \geq 0$ מתקיים כי

$$\sum_{k=0}^{\infty} u_k(x) \text{ מתכנס במ"ש לפי קריטריון קושי עבור } \left| \sum_{k=n}^{n+p} u_k(x) \right| \leq \sum_{k=n}^{n+p} |u_k(x)| \leq \sum_{k=n}^{n+p} a_k < \varepsilon$$

טורי פונקציות. מ.ש.ל. ■

ח. משפט: אם סדרת פונקציות מתכנסת במידה שווה בקטע סגור, אזי האינטגרלים שלהם שואפים לאינטגרל של הפונקציה הגבולית.

תהי $\{f_n(x)\}_{n=1}^{\infty}$ סדרה של פונקציות אינטגרביליות בקטע $[a, b]$.

נזכור שניתן להגדיר פונקציות כך $F_n(x) = \int_a^x f_n(t) dt$. נניח שהסדרה $\{f_n(x)\}_{n=1}^{\infty}$ מתכנסת במ"ש לפונקציה גבולית $f(x)$ אזי:

1. הסדרה $\{F_n(x)\}_{n=1}^{\infty}$ מתכנסת במ"ש לפונקציה גבולית $F(x)$.

2. הפונקציה הגבולית $f(x)$ אינטגרבילית בקטע $[a, b]$.

$$3. F(x) = \int_a^x f(t) dt$$

הוכחה:

2. יהי $\varepsilon > 0$. לפי ההנחה קיים n מספיק גדול כך שמתקיים $\forall x \in [a, b] : |f(x) - f_n(x)| < \frac{\varepsilon}{4(b-a)}$

בפרט, לכל $y', y'' \in [a, b]$ מתקיים

$$|f(y') - f(y'') - f_n(y') + f_n(y'')| \leq |f_n(y') - f(y')| + |f_n(y'') - f(y'')| < \frac{\varepsilon}{2(b-a)}$$

שלנו הפונקציה $f_n(x)$ אינטגרבילית בקטע $[a, b]$. לכן היא חסומה בקטע וקיים $\delta > 0$ כך שלכל חלוקה T של

הקטע עם $\lambda(T) < \delta$ מתקיים $\sum_{i=1}^n \omega_{f_n, i} \Delta x_i < \frac{\varepsilon}{2}$. ו $\omega_{f_n, i} = \sup\{f_n(x) : x \in \Delta x_i\} - \inf\{f_n(x) : x \in \Delta x_i\}$

לפי אי שוויון המשולש $\forall x \in [a, b] : |f(x)| \leq |f_n(x)| + \frac{\varepsilon}{4(b-a)}$ ולכן חסומה

$$|f(y') - f(y'')| \leq |f_n(y') - f_n(y'')| + \frac{\varepsilon}{2(b-a)}$$

ונגדיר $\omega_{f, i} = \sup\{f(y') - f(y'') : y', y'' \in \Delta x_i\} \leq \omega_{f_n, i} + \frac{\varepsilon}{2(b-a)}$ כיוון שזהו חסם מלעיל עבור

$\{f(y') - f(y'') : y', y'' \in \Delta x_i\}$ אזי לכל חלוקה T של $[a, b]$ עם $\lambda(T) < \delta$ מתקיים :

$$\sum_{i=1}^n \omega_{f, i} \Delta x_i \leq \sum_{i=1}^n \left(\omega_{f_n, i} + \frac{\varepsilon}{2(b-a)} \right) \Delta x_i = \sum_{i=1}^n \omega_{f_n, i} \Delta x_i + \frac{\varepsilon}{2(b-a)} \sum_{i=1}^n \Delta x_i < \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2(b-a)} (b-a) = \varepsilon$$

לפי הקריטריון של רימן $f(x)$ אינטגרבילית בקטע $[a, b]$.

1.31. יהי $\varepsilon > 0$ נתון. לפי ההנחה של התכנסות במ"ש קיים n כך שלכל $n \geq N$ ולכל $t \in [a, b]$ מתקיים $|f(t) - f_n(t)| < \frac{\varepsilon}{b-a}$. נגדיר כעת פונקציה $F(x) = \int_a^x f(t) dt$. לפי סעיף ב' שהוכחנו הפונקציה $F(x)$ אגן מוגדרת. צריך להוכיח שהסדרה $\{F_n(x)\}_{n=1}^{\infty}$ מתכנסת במ"ש לגבול $F(x)$. לכל $n \geq N$ ולכל $x \in [a, b]$ מתקיים $|F(x) - F_n(x)| = \left| \int_a^x (f(t) - f_n(t)) dt \right| \leq \int_a^x |f(t) - f_n(t)| dt < \int_a^x \frac{\varepsilon}{b-a} dt = \varepsilon$
 הסדרה $\{F_n(x)\}_{n=1}^{\infty}$ מתכנסת במ"ש לפונקציה הגבולית $F(x)$. מ.ש.ל. ■

ט. **משפט:** אם סדרה של פונקציות רציפות שמתכנסת במ"ש אזי הפונקציה הגבולית גם רציפה.

נניח כי כל הפונקציות $f_n(x)$ רציפות בקטע I . ונניח כי הסדרה $\{f_n(x)\}_{n=0}^{\infty}$ מתכנסת במ"ש. וצריך להוכיח כי הפונקציה הגבולית $f(x)$ גם כן רציפה ב- I .

הוכחה: יהי $\varepsilon > 0$. רוצים להוכיח שלכל $x_0 \in I$ קיים $\delta > 0$ כך שלכל $x \in I$ כך ש- $|x - x_0| < \delta$ מתקיים $|f(x) - f(x_0)| < \varepsilon$. כיוון שהסדרה $\{f_n(x)\}_{n=0}^{\infty}$ מתכנסת במ"ש, קיים N כך שלכל $n \geq N$ ולכל $x \in I$ מתקיים $|f(x) - f_n(x)| < \frac{\varepsilon}{3}$.

נקבע איזשהו $n \geq N$ יהי $x_0 \in I$. לפי ההנחה רציפה, ולכן קיים $\delta > 0$ כך שלכל $|x - x_0| < \delta$ מתקיים $|f_n(x) - f_n(x_0)| < \frac{\varepsilon}{3}$.

וכעת יהי $x \in I$ נקודה כך ש- $|x - x_0| < \varepsilon$ אזי:

$$\begin{aligned} |f(x) - f(x_0)| &= |f(x) - f_n(x) + f_n(x) - f_n(x_0) + f_n(x_0) - f(x_0)| \\ &\leq |f(x) - f_n(x)| + |f_n(x) - f_n(x_0)| + |f_n(x_0) - f(x_0)| = 3 \frac{\varepsilon}{3} = \varepsilon \end{aligned}$$

ולכן $f(x)$ רציפה בנקודה x_0 לכל $x_0 \in I$ ולכן $f(x)$ רציפה בכל I . מ.ש.ל. ■

י. **משפט:** קיום וחישוב של רדיוס ההתכנסות של טור חזקות.

יהי $\sum_{n=0}^{\infty} a_n (x - x_0)^n$ טור חזקות כלשהו ונגדיר $R = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}}$ (רדיוס ההתכנסות). אזי:

1. אם $|x - x_0| < R$ מתקיים, הטור מתכנס בהחלט.
2. אם $|x - x_0| > R$ מתקיים, הטור מתבדר.
3. אם $0 < r < R$ אז הטור מתכנס במ"ש בקטע $[x_0 - r, x_0 + r]$.

הוכחה:

1. יהי x כך ש- $|x - x_0| < R$. נבחר $P < R$ כך ש- $|x - x_0| < P < R$ ומכאן $\frac{1}{R} < \frac{1}{P}$ וע"פ הגדרה

קיים n_0 כך שלכל $n \geq n_0$ מתקיים כי $\frac{|x - x_0|}{P} < 1$ ולכן $\sqrt[n]{|a_n|} |x - x_0| < \frac{|x - x_0|}{P} < 1$

מכאן שמדובר בכך ש- $\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{|x - x_0|}{P}\right)^n$ טור הנדסי שמתכנס, וע"פ מבחן ההשוואה גם $\sum_{n=0}^{\infty} |a_n| |x - x_0|^n$

מתכנס. ז"א, הטור המקורי מתכנס בהחלט בנקודה x .

2. כעת נבחר $|x - x_0| = P$. לפי נתון $\frac{1}{R} > \frac{1}{P}$ ולכן יש אינסוף אינדקסים כך

ש $\sqrt[n]{|a_n|} |x - x_0| > \frac{|x - x_0|}{P} > 1$ ואז ברור כי $|a_n| |x - x_0|^n > 1$ ולכן $\sum_{n=0}^{\infty} |a_n| |x - x_0|^n$ מתבדר (האיבר הכללי לא שואף לאפס)

3. נבחר P כך ש $0 < r < P < R$ כמו בסעיף 1, קיים n_0 כך שלכל $n \geq n_0$ מתקיים $\sqrt[n]{|a_n|} < \frac{1}{P}$ ועבור $|x - x_0| \leq r$

מתקיים כי $|a_n| |x - x_0|^n < \left(\frac{r}{P}\right)^n$ ומצאנו חסם לכל איבר n בטור $\sum_{n=0}^{\infty} |a_n| |x - x_0|^n$. בגלל שסכום החסמים

$\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{r}{P}\right)^n$ הוא טור הנדסי מתכנס נקבל ממבחן M של ווירשטראס ש $\sum_{n=0}^{\infty} |a_n| |x - x_0|^n$ מתכנס במ"ש

בקטע $[x_0 - r, x_0 + r]$.

■ מ.ש.ל.

יא. **משפט**: כל טור חזקות בעל רדיוס התכנסות חיובי הינו טור טיילור של הסכום שלו.

הוכחה: ראשית ידוע כי הטור הוא חזקות ולכן נראה כך: $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n (x - x_0)^n$. ע"י גזירה איבר איבר (וזה מותר כי יש לו רדיוס התכנסות חיובי, ואז אפשר לגזור על אותן נקודות שברדיוס ההתכנסות שלו) ניתן לפתח נוסחה

לנגזרת האית, שנתונה ע"י $f^{(k)}(x) = \sum_{n=k}^{\infty} \frac{n!}{(n-k)!} a_n (x - x_0)^{n-k}$. כעת, נבחר $x = x_0$ ונקבל שכל האיברים

מתאפסים פרט למקרה בו $n=k$. ז"א $f^{(k)}(x_0) = k! a_k$ ואז $a_k = \frac{f^{(k)}(x_0)}{k!}$. וקיבלנו את הדרוש. מ.ש.ל. ■

לגבי ההוכחה למשפט 11 אין אני כל כך בטוח.

יכול להיות שגם צריך להוכיח כי הנגזרת אכן ניתנת להצגה כך.

בהצלחה לכולנו !!!